UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs In Primam Digesti Novi

Bartolus

Lvgdvni, M.D.LXVII.

Albo scribendo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96158

Visual Library

exigendi.C.de procu. Quod limita,niſi etiã pupillus haberet ad miniſtrationẽ iure ſucceſſionis naturalis.quia tũc adminiſtrat,⁊ omnes actus facit cũ tutoris authoritate.per ca.grãdi.de ſupplen.negligen.pla.in vj.vt in filijs regũ,⁊ baronũ, Sed qd ſi qs eſt maior ſaltem decem,⁊ octo annorũ in qua etate qs ſubdiaconus eſſe poterat,per clem.generalẽ.de etate,⁊ quali.⁊ ibi hoc videt tenere Jo.An.ſ.quod tunc dare poſſit vocẽ in cõcilio.Et idẽ etiã videt dixiſſe Barto.in l.Lucius.§.pe.ſ.ti.j.ſed Bald.in d.l.fin.C.de teſtam.mili.tenet cõtrarium.tu omnino vide not.per gl.⁊ quod omnino Bal.in d.l.de pupillo.⁊ per Bal.facit tex.no.in c.ſtatutuz de reſcri.li.vj.Sed an de cõſenſu eorum de cõcilio pupillus poſſit dare vocem,fuit queſtio Inno.in c.ſciſcitat⁹.de reſcri.in antiq.quã refert Ange.in l.cum pretor.de iud.⁊ eo caſu quo poſſet habilitari,non ſufficeret cõſenſus maioris partis, ſed eſſet neceſſarius omnium conſenſus,vt voluit Cõpoſtella.⁊ Joã.An.in nouel.in c.ſcriptuz eſt.de electi.⁊e.Et ad ꝑdicta adde omnino Bar.in d.l.quidã conſulebãt.in ſecundo cõtrario,in fin.ſ.de re iud.⁊ quod dixi in l.quod maior.ſupra ti.j.Et an femina poſſit eſſe de illis habitantibus in collegio.vide Jmol.in l.ij.§.penul.de ver.oblig.

§.Priuilegijs.

Tex.ibi,ſuffragijs,id eſt,plurib⁹ dignitatibus per ſuffragia.Et tene bene menti,quis habeat primam vocem in concilio.

LEX VII.

Honores.

In princip.text.ibi,ſed potioribus qbuſcunq̃,id eſt, dignioribus qbuſcunque iniungenda ſunt Opp.C.de officio prefecti vrbis l.primicerius.gl.nõ ſoluit Dic, quod ibi loquit de electis ⁊ nominatis,⁊ qualiter ordinẽ: hic de eligẽdis, ⁊ nominãdis,Jtẽ opp.gl.in verbo,nõ ordinationi infra de mu.⁊ ho.l.vt gradatim.in prin.dicit gl.ibi de ordine honoris:hic, de
a ordine oneris.Tu dic,[a] quod ibi loquitur de ordine honorum, in eadem perſona:hic in diuerſis.⁊ ſolutio gl.non eſt bona,quia hic etiam loquitur de ordine honorum.

ADDITIO.

a Alex.¶Tu dic.Per Barto.in l.ij.§.prius.de vulga. Et vide Bar.⁊ ꝙ ibi dixi in l.ſi qs mihi bona.§.iuſſum.de acqr.hered.⁊ Bar.in l.filiuſfamilias.ſ.de dona.tit.generali.

§.Ad decurionatum.

Facit iſte tex.ꝙ pater poteſt conſentire cum filio agenti etiam extra iudicium.

LEX X.

1 ☞Notarius,qui plura inſtrumenta fecit,⁊ ſolutionem recepit, an ex hoc probetur notarius.

a **Herennius.** [a] Hec lex eſt arg.quod licet qs probet aliquẽ plura inſtrumẽta feciſſe,⁊ tãquam notarium ſolutionem recepiſſe,⁊ ſe exegiſſe,quod propter hoc non probetur ipſum eſſe
1 tabellionem.† De hoc dic,vt in Spe.de inſtru.edi.§.reſtat.ver.illud.⁊ ver.quid ſi is.⁊ per Jnn.extra de fide inſtr.in c.j.⁊ c.cum P.tabellio.⁊ de reſtitu.ſpol.c.in literis.

ADDITIO.

a Alex.¶Herennius.Pro intellectu huius legis aduerte,q̃ licet ꝓbet notarium feciſſe inſtrumentum tanquam notarium,per hoc nõ infert,ꝙ ſit notarius.Et ita tenet Dy.hic,quod ſi inſtrumentum proferatur,⁊ negetur conficientem fuiſſe tabellionẽ,nõ ſufficit probare,quod pro tali publice habeatur,per l.qui neque ſupra de reb.eoruz.⁊ ꝑ l.ſi is.de eo qui ꝓ tut.⁊ C.ſi a non compe.iudi.in l.fin.ſed Jnno.contra in d.c.j.de fide inſtru.⁊ Specul. in ti.de prob.§.j.concedunt tamẽ,quod ſi tabellio litigaret,⁊ negaretur eſſe tabellio,quod deberet oſtendere titulum,per l.cõpetit.ff.qui.⁊ a qui.⁊ C.de ſenten.⁊ interloc.om.iud.l.ij.⁊ de fideicom.libert.l.ij.⁊ de manumiſſ.teſt.l.cum ex falſis.Tu poteſt dicere ſecundum Joan.Fab.Jnſti.de teſtam.§.ſed cum aliquis teſtibus. quod in officijs publicis authoritate ⁊ vtilitate,geſta iudicialia ⁊ alia ſtatum Reip.concernentia,etiam per non capacez officij, dum tamen pro capaci publice habeatur,valent.nec oportet docere de titu.imo plus,quod ſi aliqua nota opponeretur, vt inſanie, vel excommunicationis,vel factum,quo eſſet ipſo iure priuatus,ipſo exiſtente in officio,ꝙ nihilominus acta per ipſum valẽt.nec talis oppoſitio eſſet admittenda,ſiue opponatur poſt acta,ſiue ante,vt no.Jnno.in c.cum ſup.de offi.deleg.Et hoc in ordinario:ſec⁹ in delegato,vt ibi no.⁊ not.Jo.And.in cap.mora.de reg.iuris.in vj.in merc.Jn his aũt,que non concernunt ſtatum Reip.puta forte q̃ contraxerunt vel receperunt fruct⁹,vel ſolutiones debitorũ ad dignitatẽ pertinentium,ſatis põt dici, quod ſi fuerũt intitulati,⁊ appareat ꝙ facta per ipſos tenẽt,dũ tamen haberent bonam fidẽ,⁊ ſic intellige ꝙ no.Hoſt.⁊ Jnn.in c.in literis.de reſtit.ſpoliato.⁊ in c.cũ olim.de cauſa poſſeſ.⁊ ꝓprie. Et hoc in his q̃ poſſent ꝑtinere ad eos,ſi eſſent legitime ĩtitulati, vt fructus,vt no.in c.conſultationibus.de iure patro.⁊ in illis, qui nõ faciunt fructus ſuos.in adminiſtratoribus eccleſiarum, ſecus in alijs qui nõ faciunt fruct⁹ ſuos,ſicut tutores.Et ita intelligo d.l.qui neq̃.Jtẽ ſecus in his que tangunt proprietatem rei, Fallit in libertate.d.l.competit.ſecundũ ipſum.Ad hãc queſtionem vide Jac.de Are.in ſua diſputa.inci.quero ꝓduco contra te inſtrũ.⁊c.quã ego habeo.vbi hãc q.diſputat ſatis not.⁊ adde ꝙ in inſtrumẽtis antiquiſſimis nõ ſufficit ꝓbare talẽ fuiſſe notarium,q̃ eo ipſo ex tanto tẽpore fuit in poſſeſſione,vel quaſi,ſecundum Bal.in auth.quas actiones.C.de ſacro.eccle.alle.Jnno.in c.veniens.de ver.ſig.Adde ꝙ Bal.in l.ij.de ſerui.⁊ aqua.dicit, quod licet probet quẽ fuiſſe in poſſeſſione tabellionatus,tñ nõ ꝓſumit tabellio,niſi forte fuerit in longa poſſeſſione,ſecundũ eũ.⁊ vide Bar.in l.Barbarius.ad fi.ſ.de off.ꝓt.Et qñ negat quẽ eſſe tabellionem,vide Bal.in l.comparationes.C.de fide inſtru.⁊ in auth.ſed nouo iure.C.ſi cer.pe.Spe.in tit.de inſtr.edi.§.reſtat.ver.qd ſi ꝓducit.⁊ ad Bar.hic.adde Bal.in l.ij.C.de ſen. Et ꝙ nõ ſufficiat quẽ reputari tabellionẽ,eſt tex.⁊ ibi expreſſe Bar.in l.actuarios.C.de numera.⁊ act.lib.xij.Et adde ꝙ ſi infert alicui queſtio de aliqua qualitate extrinſeca inherẽte perſone:puta, ꝙ nõ ſit marit⁹,vel tabellio,vel prelatus,vel ꝙ non habeat poteſtatem eligendi,cui incumbat onus probandi,vide d.Ant.in c.innotuit de eo qui fur.or.ſuſce.⁊ Jnn.in c.veniens. de verbo.ſigni.⁊ Ant.in c.quid per nouale.de verb.ſign.⁊ vide Bar.in l.matrez.C.de proba.Jnn.in c.ex conqueſtione.de reſtit.ſpolia.

LEX XI.

Non tantum.

Not.ꝙ in iſtis honoribus decernendis,eſt inſpiciẽda conſuetudo,⁊ ſtatuta ciuitatis.quod approbatur per iſtam legem.

LEX XII.

Eos qui.

Op.C.de digni.l.neq̃.⁊ l.ne quis. So.dico.ꝙ hodie iſti,q faciũt iſtas artes viles.indiſtincte ꝓhibẽtur admitti ad aliquos honores.ꝙ intelligo verũ.niſi in caſu neceſſitatis. ſi al.j non reperiunt,vt iſta lege in fi.⁊ ſ.eo.l.gñaliter.⁊ ſpurios.

LEX XIII.

Imperatores.§.Jtem reſcripſerunt.

a [a] Jſte eſt not.caſus Jſtã legẽ intelligit Dy.in eis.qui interfuerũt ⁊ conſenſerunt electiõi:alias ſemꝑ poſſet opponi, vt
b j.ti.ij.l.reus.in fi. Et hoc tenet Dy.[b] extra de reg.iu.c.qđ ſemel.li.vj.ibi,Jtẽ poni poteſt exemplũ regule in electione,⁊c.⁊ tangã hoc etiam j.ti.ij.l.reus delatus.in fi.

ADDITIO.

a Alex.¶Jtem reſcripſerunt.Adde ꝙ no.in l.dotẽ.ſol.ma.vbi vide omnino Bal.⁊ Jmo.Et dũ Jmo.ibi tetigit,an beneficiũ ſeu dignitas clericalis poſſit in inuitũ cõferri,adde ꝙ no.in c.⁊ ſi vnanimiter.ꝙ eſt c.fi.de poſthu.prela.Et dũ ibidẽ queſiuit de officio publico,adde gl.in l.ij.ꝙ quiſque iu.Facit l.ſciendũ.§.fi. de legat.⁊ ꝙ no.in l.filiuſſa.de ꝓcurato.⁊ in l.ſancimus.cuz ibi not.ꝑ Bar.C.de aduo.diuer.iud.⁊ §.interim.in auth.de defen.ciui.⁊ l.muneruz.§.iudicãdi.⁊ ꝙ ibi dixi poſt Bar.j.tit.j.Jtẽ adde ꝙ ambaſiator cogitur accipere ambaſiatã ſecunduz gl. in verſ.cogat.in l.ſi qs decurio,vel proprie.C.de decurio.lib.x.⁊ text.in l.nulli.⁊ ibi Barto.C.de defen.ciui.Jtem adde iſtis no.per Bal.in rub.de fide inſtr.C.Et non acceptans officium poteſt banniri, ⁊ carcerari.gloſ.⁊ Barto.in l.preſes.C.de ſuſpec.tut.dixi.poſt Jmo.in d.l.dotem.
b Poma.¶Et hoc tenet Dyn.Uide Fede.conſi.xxij.in j.dubio.⁊ conſi.cij.col.fin.

LEX XIIII.

De decurione.

Hanc legẽ vide ꝑ Dy.pleniſſime in c.decet cõceſſuz extra de reg.iur.li.vj.⁊ ibi pleniſſime de hac materia.

De albo ſcribendo. Titu.iij

LEX I.

1 ☞Nomina decurionum ſunt ſcribenda in albo.
2 Canonici electi authoritate Pape preferuntur in ſententijs dicendis alijs canonicis.
3 Scripturis factis in muro an ſit credendum.
4 Collegium,quod non habet rectorem,poteſt conuocari per antiquiorem de collegio,vel per eum qui prefertur in ſententijs dicendis.⁊ ipſis non euntibus poteſt ad electionem ,ipſis non expectatis,procedi.
5 Nomina illorum,qui ſunt de collegio in ſyndicatu ad vendenduz poni debent,in alijs vero actibus non,niſi quando collegium ſit paruum.

1 DEcuriones. Cū lege ſequē. ¶ † No.
ꝙ nomina decurionuꝫ
a ſcribēda ſunt in albo, oꝛdine quo hic dꝛ. Itē not. a
2 † ex l. ij. ꝙ canonici recepti authoꝛitate Pape,
pꝛeferunt in ſentētijs dicēdis alijs canonicis ele-
ctis authoꝛitate Legati, vel alterius inferioꝛis.
3 Item iſta lex † facit, quod ſcripturis factis in muro ſit credēdū,
Circa ꝙ facit quod notat in Spe. de pꝛobat. §. vidēdū. verſic. ix.
In cōtrariū facit. C. de relig. in l. in mometoꝛū. Sʒ dic, vt ibi in
4 glo. † Item per iſtā legē dicit Inn. quod qñ vniuerſitas, vel col-
b legium non habet rectoꝛē, quod ille, qui eſt antiquioꝛ b in colle-
gio, vel ille q alijs deberet pꝛeferri in ſententijs ferendis, ſecun-
c dū foꝛmā iſtius legis, ⁊ l. ſpurij c. §. fi. ō. ti. j. poteſt cōuocare colle
giū. ⁊ alij tenentur ire, ⁊ ſi nō vadūt, nō poſſunt mulctari p eū: ſed
ipſis nō eūtibus pōt eis nō expectatis pꝛocedi ad electionē. Ita
d dicit Inn. in c. j. extra de maio. ⁊ obe. † Itē facit, d quod in ſyndi-
5 catu alicuius collegij debēt poni nomina illoꝛū, qui ſunt de colle
gio. Et iſtā ratione ponit Spec. in titu. de ſyndico. §. j. ver. itē op
ponitur, ꝙ nomina. Ueritas eſt iſta quādoq́ fit ſyndicatus ad vē
dendum, ſeu alienandum, ⁊ tūc eſt neceſſe ꝙ nomina ſcribantur,
vt C. de vē. re. ciui. l. fi. lib. xi. ⁊ de ſacroſanc. eccle. auth. hoc ius
poꝛrectū. ⁊ in coꝛpoꝛe vnde ſumit. Qñq́ tractat de alijs actibꝰ,
ſeu alio negotio, ⁊ tūc ſi quidā eſt magnū collegiū, vt populꝰ vniꝰ
ciuitatis, vel vnū cōciliū magnū, ⁊ tūc nō eſt neceſſe quod nomina
ſcribantur, vt extra de pcura. c. fi. vbi eſt tex. Et miroꝛ ꝙ Specu.
non alle. tamē debet in inſtrumento omnes fuiſſe pꝛeſentes, vel
tot quod facerent duas partes, l. quod maioꝛ. ō. tit. ij. Si autem
eſt collegiū paruū, vt puta Pꝛioꝛū, qui ſunt decē, vel canonico-
rū. tunc credo quod eoꝛū nomina debēt inferri, arg. iſtarū legum,
⁊ C. de legationib. l. fi. lib. x. Non habetis hic alia.

ADDITIO.

a Alex. ¶ Item no. Adde no. per gl. in c. ſolite. de maio. ⁊ obediē.
in ver. inter alios. ⁊ in c. per tuas. ⁊ in c. j. eod. ti. ⁊ ex hac l. ij. dicit
Rom. in l. ſi vero. §. de viro. ō. ſol. mat. in. xlix. fallen. quod poſtea
doctoꝛatus ab Imperatoꝛe pꝛefertur antiquioꝛi qui aliūde ab
inferioꝛe dignitatē habuit. Facit ad hoc c. hi qui authoꝛitate. de
pꝛeb. in vj. ⁊ eſt gl. in l. reſtituēde. in gl. fi. C. de aduo. diuer. iudi.
b Alex. ¶ Eſt antiquioꝛ. Antiquioꝛ in collegio eſt pꝛeferēdus, vi-
de Bar. ⁊ ꝙ ibi dixi in l. j. ō. de obſe. ⁊ ille, q eſt potētioꝛ, ⁊ nobi-
lioꝛ in liga, intelligit ſupioꝛ ad conuocandū, arg. l. fi. ō. de fide in-
ſtr. ⁊ no. Inn. in d. c. j. de maio. ⁊ ob. ⁊ Bal. de pace Cōſtā. in ver.
in nomine Chꝛiſti. ⁊ Bal. in rub. C. p ſocio. Et ꝙ antiquioꝛi de-
ferēdū ſit, eſt tex. in l. ij. C. de offi. pꝛef. pꝛto. lxxiij. diſt. c. epiſcopo
rū. xxiij. d. c. epiſcopi. quod intellige ſecundū Ro. niſi minoꝛ ſit
doctoꝛ. §. inoꝛdinatū. in aut. de here. ⁊ fal. ⁊ d. c. epiſcopoꝛū. ſecū-
dum eum in d. l. ſi vero. §. de viro. in ij. fallē. ⁊ vide Bar. in l. vni-
cuique. C. de pꝛoxi. ſac. ſcri. lib. xj. ⁊ in l. ij. §. pꝛius. de vulg. ⁊ pu-
pil. q̄ dixi poſt Bar. in l. ſodales. ō. de colle. illicit. vide gl. in c. qm̄
abbas. ver. fi. in gl. magna. de offi. dele. gl. in l. j. de ann. ciui. li. x.
c Claud. de Seiſſ. ¶ Spurij. Adde eundem Bart. in l. ij. C. de de-
curio. lib. x.
d Alex. ¶ Item facit. Nota. ⁊ tene mēti de iſta qōne, ⁊ adde not. p
Cano. in d. c. j. de maio. ⁊ obedien. per Ang. in l. inter oēs qui ſa-
tiſda. cogan. poſt id quod Bar. no. ⁊ adde quod no. Bar. in l. fin.
C. de pꝛed. decu. lib. x. vbi dicit, ꝙ non ſufficit dicere, congrega-
to cōcilio, niſi dicat, in quo due partes interfuerūt. Et dicit Ab-
bas Sic. in c. inter dilectos. de donatio. quod ſi in inſtrumēto di
cit, quod omnes de vniuerſitate fecerūt tale quid, pꝛeſumitur ꝙ
omnes interfuerunt, licet per partē aduerſam negetur: ⁊ hoc per
illum tex. qui dicit multū not. nā notarius nō habet neceſſe pꝛo-
bare, quod omnes fuerūt pꝛeſentes, ſed creditur inſtrumento, ⁊
onus pbandi contrarium, incumbit allegāti. Et ideo dicit Abb.
c. v. de his q̄ fiunt a pꝛela. ſine conſen. cap. quod ibi videtur text. a
contrario ſenſu, quod nomina pꝛeſentium debeāt ſpecialiter ſcri
bi, ⁊ hoc dicit ibi tenere Pe. ſed quod quidā moderniores tenēt
contrariuꝫ: qꝛ paria ſunt, declarari per nomina pꝛopꝛia, ⁊ per cir
cunlocutiōes indubitatas. §. nominatim. Inſti. de exher. libero.
ſicut ſententia que fertur in perſona vniuerſitatis, ca. licet. de p-
batio. c. capitulum ſancte crucis. de reſcrip. ⁊ poſtea refert opin.
Bar. hic, ⁊ p eo allegat in pꝛimo mēbꝛo tex. in c. j. de his q̄ fiunt
a pꝛela. Subdit etiā ꝙ Bal. in l. j. de magiſtra. cōue. dicit quoſdā
tenere nomina debere expꝛimi, ꝙ videt Bal. iuſtius, cum tabel-
lio ſit teſtis, l. Domitius. ō. de teſtamē. ⁊ c. cum Ioānes. de fid. in
ſtru. ⁊ ideo debet deponere p verba facti, nō iuris. Nā ſi dicit, ca-
pituluꝫ, vel maioꝛ pars fecerit, ⁊c. dicit iudex: qꝛ per ſenſum coꝛ
poꝛis non poteſt compꝛehendere, quod pꝛeſentes fuerunt, capi
tulum vel maioꝛ pars, quia foꝛte aliqui ſunt excommunicati, vel
ſunt in non ſacris, vel ſunt abſentes a loco, vnde debent vocari.
Et dicit do. Abb. quod nunq́ pōt cōcipi caſus, in quo notarius
non habeat in hoc deponere de iudicio intellectus. Nam ſi dicit,
Petr. ⁊ Titius fecerunt capitulum, ⁊c. non ſequitur ꝙ capitulū
ſit factū. Opoꝛtet ergo, quod ſubdat illos facere totū capituluꝫ,
vel maioꝛē partem, ⁊ ſic de iudicio intellectus, ⁊ quia dicit illos
facere totū capitulum, ideo pꝛeſumendū eſt, quod notarius fece-
rit diligenter officium ſuum. vnde Federi. cōſi. cclxx. dicit, quod
ſi in inſtrumēto dicit, talis Abbas cū talibus quinq́ monachis
faciētibus totū capitulū fecerūt, ⁊c. quod pꝛima fronte pꝛeſumē
dū eſt totū capitulū intereſſe, etiam ſi pꝛobetur, quod per annum
ante erant ibi plures monachi. Pꝛo hoc cap. ea noſcitur, eo. tit.
⁊ dicenti contrariū incūbit onus pꝛobandi. Unde concludit Ab
bas. ꝙ exceptis caſibus expꝛeſſis a iure, nō eſt neceſſe apponere
nomina. ⁊ ita reſidet. Cogita. ⁊ ad no. per Bar. hic, vide Bal. om
nino. in l. fi. C. qui bo. ce. poſ. ⁊ Imo. in c. j. de ſyndi. ⁊ Petr. de an
cha. in c. canonum ſtatuta. in ver. pꝛopter hoc, ⁊c. de conſti.

¶ De muneribus ⁊ honoꝛibus. Titu. iiij.

Continua, vt in gloſſa.

LEX I.

1 ☞ Officium decempꝛimatꝰ dicitur patrimoniale, quia tenetur
pꝛeſtare de ſuo patrimonio quod nō pōt exigere a deficientibꝰ.
2 Perſonalia munera dicuntur etiam que deferuntur ex lege, vel
conſuetudine alicuius ciuitatis.
3 Statutum recipit extenſionem paſſiuam.

MUnerum. Pꝛimo loquitur de muneri
bus perſonalibus publicis
authoꝛitate, ⁊ vtilitate. Secūdo de muneribꝰ pu
blicis authoꝛitate, ⁊ vtilitate pꝛiuatis. Secunda
da ibi, eque perſonale. In pꝛima parte † dicitur
1 quod officiū decēpꝛimatus eſt patrimoniale con
tra j. eo. l. fi. §. miſta. Dicit gl. ꝙ etiā pōt dici miſtū illud munꝰ ex
eo, quod iſtam exactionē facit ſuo periculo, ſi nō bene exigit. Ad
uertatis, ſecundum hoc omne officium diceretur munus patri-
moniale, quia tenetur ſemp ſi male gerit, vt apparet in tutela, ⁊
⁊ cura, ⁊ ſimilibus. Unde dic, quod ideo dicitur patrimo-
niale qꝛ tenet pſtare de ſuo patrimonio illud, quod non pōt exige
re a deficientibus, vt ī. eo. l. iij. decapꝛotos. ⁊ j. eo. l. fi. §. miſta. ꝙ
2 qualiter pꝛocedat, ibi dicā. Item in hac † pꝛima parte habes, ꝙ
perſonalia munera dicunt etiā que deferuntur ex lege alicuius
ciuitatis vel ex cōſuetudine, ſi habet curā perſone tantū. Ex quo
3 not. † quod licet ſtatuta quod recipiant interpꝛetationē extēſiuā
actiūe, qꝛ iſta ſtatuta nō extendūt ſe ad alios caſus in ſtatuto nō
poſitos, l. ſi vero. §. de viro. ō. ſo. ma. ⁊ l. pꝛoſpexit. ō. qui ⁊ a q. ta
men bene recipiunt extenſionem paſſiue: quia leges communes
ſe extendunt ad ſtatuta. Nā ſi ſtatutū iniungit aliquod officiuꝫ,
lex ſe extendit ad illud, vt dicatur illud munus perſonale, vel pa
trimoniale, ſecundū diſtinctionē huius legis. Idē dico in mul-
tis ſimilibus cauſis. verbi gratia, dicit ſtatutū qd filiuſfamilias
poſſit facere teſtamentū, certe lex extēdit ſe ad iſtud, vt intelliga
tur quod faciat legitime, ⁊ ſecundum leges, ⁊ ex eo petet heredi
tas, ⁊ Falcidia detrahet, ⁊ oēs leges teſtamentarie habebūt locū
in eo, l. j. §. ij. ō. ad leg. Falc. ⁊ ſic ſtatuta recipiūt interpꝛetationē
extenſiuam paſſiuam. Ita dixi, ⁊ plēius in l. omnes populi. ō. de
iuſtit. ⁊ iur. in materia interpꝛetationis ſtatutoꝛum.

LEX II.

QUod ad honoꝛes. Iſta lex legit tri
bꝰ modis. Pꝛi
mo, quo ad honoꝛes, ideſt, honoꝛum ſubeundoꝛum pe
ricula ſecūdū pꝛimā lec. Uel. dic. q̊ ad honoꝛes. i. ad
excuſationem honoꝛum, ſecundū ſecundā lec. Uel dic, quo ad ho
noꝛes. ſ. decredendos, ſecūdū tertiā lec. ⁊ quelibet eſt bona, ⁊ no
pꝛout patet in gl. Op. ō. de adul. l. ſic eueniet ⁊ ō. de his q ſunt ſui
vel alie. l. filiꝰ. So. q eſt in ptāte, nō hʒ filios regulariter in ptāte.
fallit in iſtis tribus caſibꝰ, in qbꝰ fingit filios habere ī poteſtate.

ADDITIO.

ET qui originēz. §. His qui
Ibi, patrie, id eſt, ciuitatis. Et ſic quis dicitur habe-
re duplex domicilium. ſ. ciuitatis, ⁊ pꝛouincie, vt hic
⁊ dixi. ō. ad munici. l. j.

§. Si in metallum. Not. qd licet quis fuerit exbannitꝰ, ⁊ hoſtis ciuita
tis, tamen reuerſus poteſt admitti ad honoꝛes.

§. Quamuis. Nota text. ibi ideo. enim.

§. Liberti. No. quod liberta patroni non pdeſt liber
to. Et ſic not. quod liberta vniꝰ de familia
non poteſt alijs de familia. dixi. ō. ad muni. l. Lucius. §. item re
ſpondit, conſtante, vbi eſt text.

1 ☞ Minoꝛ non excuſatur a muneribus miſtis.